

Even uw aandacht...

Deze 'smaakmaker' laat u toe kennis te maken met dit werk.

Dit tekstfragment mag niet gebruikt worden voor opvoering. Het mag niet worden gedownload, afgedrukt of verder verspreid.

Indien deze smaakmaker u bevalt, raden we u aan het volledige toneelstuk te ontlenen en te lezen voor u tot de aankoop van boekjes voor opvoering beslist.

Veel leesplezier!

HET RECHT VAN DE ZWAKSTE

Toneelspel in drie bedrijven

door

JEANNINE VAN HERLÉ

Toneelfonds J. JANSSENS * Antwerpen

1989

(N° 1777)

OPVOERINGSRECHT

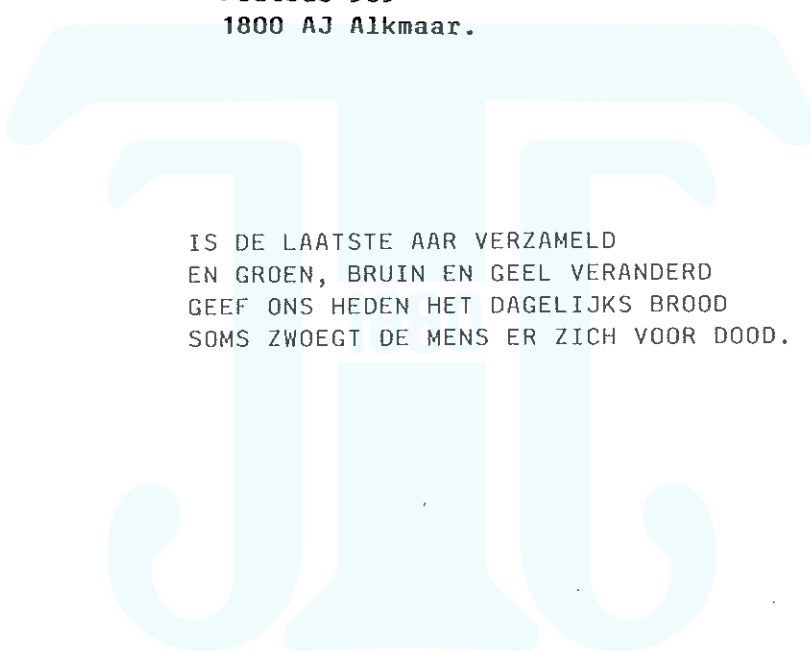
Het opvoeringsrecht wordt verkregen na aankoop van tenminste **ACHT** tekstboekjes bij de uitgever en na betaling van de verschuldigde auteursrechten aan: **S.A.B.A.M.**

Aarlenstraat 75-77
1040 Brussel.

Men mag geen gebruik maken van gekregen of gehuurde boekjes!

Voor Nederland wende men zich tot:

I.B.V.A. "Holland"
Postbus 363
1800 AJ Alkmaar.

IS DE LAATSTE AAR VERZAMELD
EN GROEN, BRUIN EN GEEL VERANDERD
GEEF ONS HEDEN HET DAGELIJKS BROOD
SOMS ZWOEGT DE MENS ER ZICH VOOR DOOD.

© 1989 Toneelfonds J. Janssens / Jeannine van Herlé

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvuldigd en/of openbaar gemaakt op enigerlei wijze, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

PERSONEN

4 dames - 8 heren

Angeline	boerin
Louis	haar inwonende schoonbroer
Djobber	zwerper
Marie	Angelines zuster
Roza	schoonzuster
Pastoor	forse man, met gevoel voor humor
Anna	hulp op de hoeve
Marius	huurder
Notaris	verdraagzaam man
Dokter	ouder persoon
2 Figuranten	

DEKOR

We zijn in de woonkamer van een welstellend boerengezin.
 Links buitendeur. Achter keukendeur. Rechts staldeur.
 Tafel met enkele stoelen, hoge kast, kapstok, spiegel en foto van de pas
 overleden boer. Verder een kachel en een oude zetel.
 Het is herst, en de boer is die morgen begraven.

We moeten terug in de tijd. Naar het jaar 1957. Anders zou dit
 verhaal niet verteld kunnen worden. Omdat pas in het voorjaar van 1958
 het huwelijkskontraakt van kracht werd. Voordien werd de vrouw als een
 vreemde van haar eigen man beschouwd, als deze kwam te overlijden.

EERSTE BEDRIJF

Angeline en Marie op. Ze komen van het begrafenismaal van de boer.

ANGELINE : Bedankt Marie om mee tot hier te komen.

MARIE : Och, dat is een kleine moeite.

ANGELINE : Misschien, maar het is een hele troost voor mij. Ik zag er tegenop om alleen naar huis te komen.

MARIE : Tegen wie zeg je het. Het is nu bijna vijf jaar dat ik weduwe ben, en ik kan je verzekeren, thuiskomen in een leeg huis, het valt me iedere keer zwaar.

ANGELINE : Ik zal er nog moeten aan wennen.

MARIE : Wennen ? Het went nooit. Maar jij woont toch niet alleen ?

Louis is er toch ook nog !

ANGELINE : Louis...Louis is een goeie jongen, een harde werker net als Nele, maar...hij kan zo voor zich uit zitten staren zonder een woord te zeggen.

MARIE : Ja...O...Maar hoe zit het met de erfenis ?

ANGELINE : Hoe ?

MARIE : De hoeve was toch Neles eigendom, niet ?

ANGELINE :.....Ja ?

MARIE : Maar heb jij het dan niet gezien ?

ANGELINE : Wat zou ik moeten gezien hebben ?

MARIE : Zelfs tijdens de offergang kon jouw schoonfamilie de grijs niet van hun gezicht halen. Alleen Louis keek verdrietig.

ANGELINA : Ik heb het wel gezien, maar ik dacht...

MARIE : En tijdens het maal gingen ze haast feest vieren. Natuurlijk probeerden ze dat voor jou te verbergen. Neles zuster was nog het ergst van al.

ANGELINE : Roza ?

MARIE : Ik vrees dat ze jou niet veel zullen laten.

ANGELINE : Hoe...de wet zal toch wel...

MARIE : De wet...de wet, die is zo verouderd. Ja, de hoge heren gaan die wet steeds aanpassen. Zo rond de verkiezingen, daarna vergeten ze het.

ANGELINE : Ze zullen me toch niet...?

MARIE : Weet je nog wat er met moeike van Nand Tits gebeurd is ?

ANGELINE : Die hebben ze in 't armenhuis gestoken. Maar dat was haar

stiefzoon die...

MARIE : Ik hoop voor jou dat ik ongelijk heb. Maar zet je alvast schrap.

ANGELINE : Doe ik... zeg moet jij geen koffie ?

MARIE : Doe geen moeite. Ik moet gaan. Treze die op de winkel past zal al ongeduldig worden.

ANGELINE : Zoals je wilt.

MARIE : (Terwijl ze haar mantel dichtknoopt) Als het je te machtig wordt, kom je maar langs. Of als ik je met iets kan helpen.

ANGELINE : Op zo'n dagen is het goed een zus te hebben. (Houdt de buitendeur voor Marie open.)

MARIE : Och,...jij zou immers voor mij hetzelfde doen. Hou je taai meid. (Marie af)

ANGELINE : (Sluit de deur, gaat langzaam zitten) Zo een zus als Marie, altijd klaar om te helpen, is een zegen...Spijtig genoeg heeft Nele ook een zus: Roza, het kreng... En als ook maar de helft waar is van hetgeen Marie zei...dan zal ze niet nalaten om mij hier weg te pesten.

ANNA : (op) Innige deelneming boerin.

ANGELINE : Dank U...maar was jij dan niet in de kerk ?

ANNA : Het spijt me boerin. Maar Toon had weer eens zo'n aanval en dan kan ik hem niet alleen laten.

ANGELINE : Jouw man zou zich eens grondig moeten laten onderzoeken.

ANNA : Och, bij boer Nele heeft dat toch ook allemaal niet geholpen. Maar het spijt me dat ik niet naar de begrafenis kon komen.

ANGELINE : Och het geeft niet. Het was daar toch "komedie troef".

ANNA : Hoe bedoel je ?

ANGELINE : Marie, mijn zus, vreest dat Neles familie me het vel gaat afstropen.

ANNA : Hoe, jij bent toch de boerin ?

ANGELINE : Vandaag nog wel. Nu ben ik boerin...maar wat zal morgen brengen. Als ze tot morgen kunnen wachten.

ANNA : Heu...heu...ja tot...tot straks bij het melken.

ANGELINE : Ja....tot straks.

ANNA : Als je me nodig hebt...dan

ANGELINE : Ja...ja.

(Anna af)

ANGELINE : (Gaat tot bij de foto van Nele, verdrietig) Nele...waarom moest jij zo vroeg gaan... Waarom ?

(Er wordt geklopt. Angeline veegt haar tranen af, doet open. Roza op samen met de notaris. Roza kijkt met bezittersblik rond en negeert Angeline volkomen.)

NOTARIS : (Geeft Angeline een hand) Gecondoleerd Mevrouw.

ROZA : (vrank) Hoeveel denk je dat deze hoeve, en alles wat er bijhoort, waard is, notaris ?

NOTARIS : Daar kan ik u nog geen schatting van geven, mevrouw. Ik heb nog geen overzicht van de nalatenschap.

ROZA : Driehonderd duizend ?

NOTARIS : Als uw broers het er mee eens zijn.

ROZA : Ze zullen. (stamp op de grond) Ze moeten het er mee eens zijn !

ANGELINE : Kan dat...Gaat dat...alles zo maar ?

NOTARIS : Ja...kijk eens Mevrouw. Bij mijn weten is dit nog het ouderlijk huis van uw overleden man ?
(Angeline bevestigt)

En...jullie hadden geen kinderen ?

ANGELINE : Nee, spijtig genoeg niet.

NOTARIS : Dus deze hoeve en alles wat er bijbehoort, waren uw mans eigen bezittingen.

ANGELINE : Ja...?

NOTARIS : Dus gaat alles naar de wettige broers en zusters.

ROZA : (venijnig) Je was nog niet eens met Nele getrouwd, toen hij de boel hier overnam !

ANGELINE : Nee, en dat weet jij verdomd goed !

ROZA : (giftig) Mijn broer is alleen met jou getrouwd, omdat hij op de boerderij geen vrouw kon missen !

ANGELINE : DAT IS NIET WAAR...HOE DURF JE !!!

ROZA : Op het einde van de maand pak je je biezen maar !

ANGELINE : WATBLIEFT !!!?

ROZA : (Gaat onverstoord verder) De meubels uit de slaapkamer kan je krijgen, en je eigen spullen, maar de rest blijft staan. Ik neem deze hoeve over !

ANGELINE : (verslagen) En Louis dan ?

ROZA : O...onze Louis, die kan hier blijven als knecht. Of anders vertrekt hij ook maar.

ANGELINE : Je eigen broer als knecht !

ROZA : Waarom niet ? Dat was hij bij jullie toch ook ?

ANGELINE : Bij ons was hij een volwaardig lid van het gezin.

ROZA : (Zacht maar venijnig) En zo had jij twee mannen, he. Of niet soms ?

ANGELINE : WAAROP ZINSPEEL JIJ ??!

ROZA : (Als tevoren) Ik zinspeel nergens op. Alleen wordt er in het dorp over jullie geroddeld.

ANGELINE : (heel boos) WAT...DAAR IS DE DEUR ! BUITEN ! En zolang ik hier nog boerin ben, zet je hier geen stap meer binnen.
BEGREPEN !!!

ROZA : (roept terug) IK GA AL ! Maar volgende maand ga jij. EN VOORGOED !! (af)

(De notaris heeft alles als een buitenstaander aangehoord. Hij kucht nu even.)

ANGELINE : (zet zich) En ik notaris...Heb ik hiervoor al die jaren gewerkt, op deze hoeve ?

NOTARIS : Tja mevrouw, zo is nu eenmaal de wet.

ANGELINE : De wet...de wet...ze zetten mij eruit. IS DAT DE WET ?!!

NOTARIS : U is het huisje aan de riel toegewezen en vijf procent op de rente.

ANGELINE : Teveel om te sterven, te weinig om te leven !

NOTARIS : Zo hebben uw schoonbroers beslist.

ANGELINE : Dat ze me dat nog gunnen ?

NOTARIS : Ik mag het u eigenlijk niet zeggen, maar het is op aandringen van Louis...meer kon hij niet bekomen...hij wou u van alles de helft geven.

ANGELINE : Louis...ja, Louis is uit hetzelfde hout gesneden als Nele, een hart van goud. Het tegenbeeld van Roza.

NOTARIS : Ja mevrouw.

ANGELINE : En Louis zal ze hier ook wegpesten, ik ken Roza !

NOTARIS : Ja...hm...Nu zou ik eigenlijk een inventaris moeten opmaken. Maar ik respekteer uw verdriet. Dat kom ik volgende week wel doen.

ANGELINE : Dus ik moet er hier volgende maand uit ?

NOTARIS : Neen, uw schoonzuster heeft daar een fout gemaakt. U heeft drie maanden de tijd om uw zaken te regelen.

ANGELINE : Al bij al zou ik daar nog blij om moeten zijn, zeker.

NOTARIS : (zucht) Uw man had een testament moeten laten maken. Maar (zucht nu heel diep) boeren maken zelden een testament. Ik denk dat ze daar geen tijd voor hebben. (staat recht) Nogmaals

gecondoleerd mevrouw. (groet met hoed, af)

ANGELINE : (Staart even dromend voor zich uit. Komt dan in aktie, keilt een vaasje naar de deur, roept) Maar zo gemakkelijk zal dat niet gaan. (Loopt als een furie door de kamer) Dieven ! Uitzuigers ! (Ze schopt tegen een staander met bloempot, die omvalt) Bedriegers !!! Uitschot !! Schurken !! (Blijft plots staan en glimlacht) Mijn eigen spullen, zei ze toch. (neemt doosje uit de kast, haalt er een stapeltje bankbriefjes uit) Wat een geluk dat ze van de gang van zaken hier op de hoeve niet veel afweten. Van het vee dat we nog pas verkocht hebben. (Ze steekt het geld in haar jaszak en trekt de klep naar beneden) Zo dan is dat nu van mij. (Kijkt in spiegel en schrikt van zichzelf) Kalm blijven Angeline en er het beste van maken. (Neemt Neles foto van de haak) Nele...waarom Nele...heb je niet beter voor mij gezorgd... Ik heb misschien niet genoeg van je gehouden, zoals een vrouw van haar man behoort te houden. Maar we waren toch tevreden met elkaar en we hadden nooit ruzie...

(Louis kom op. Angeline hangt gauw de foto terug.)

LOUIS : Je weet zeker alles al ?

ANGELINE : Ja...de notaris is net weg.

LOUIS : Ik wou je meer geven, veel meer zelfs.

ANGELINE : Dat weet ik, Louis.

LOUIS : Ik ben beschaamd om mijn eigen familie.

ANGELINE : Jij bent heel anders.

LOUIS : Je had het moeten meemaken. Uitrekenen, ruzie maken. Terwijl hun broer nog maar pas onder de aarde ligt. Vergeef me.

ANGELINE : Het geeft niet, Louis. Zo is het nu eenmaal. Waar waren jullie samengekomen ?

LOUIS : Wat dacht je, bij Roza natuurlijk. En zij ging weer het ergste te keer. Ze was hun kneuterboerderij moe, zei ze. Ze wil uitbreiden en deze hoeve overnemen.

ANGELINE : En wat vond André daarvan ?

LOUIS : Die pantoffelheld van haar, die zegt op alles "ja en amen".

ANGELINE : En jouw broers ?

LOUIS : Die wou ze lijmen, met een prikje.

ANGELINE : Ja...ze heeft hier haar prijs genoemd.

LOUIS : Alleen officieel, zei ze. Later zou ze nog ieder een deel geven. Ze had alles al uitgerekend. Net een spin die in haar web

op slachtoffers wacht.

ANGELINE : Roza en wachten ?

LOUIS : Er ging natuurlijk niemand akkoord, en toen ik mijn voorstel deed, begon de ruzie. Toen ging Roza naar de notaris. We hebben nog geprobeerd haar tegen te houden, maar niets hielp.

ANGELINE : Ze heeft nu eenmaal geen takt.

LOUIS : Takt ! Roza had het recht van het eerste bod, beweerde zij, waar ze het haalt weet ik ook niet.

ANGELINE : Ik heb haar er daarstraks uitgegooid.

LOUIS : Jij ?

ANGELINE : Ik laat me door niemand op die manier beledigen.

LOUIS : Wat zei ze dan ?

ANGELINE : Wat ze zei...ze heeft me gekwetst, heel diep !

LOUIS : Trek het je niet aan, Roza is een kreng... maar wat zei ze dan?

ANGELINE : Dat Nele alleen met mij getrouwd was...omdat...omdat...hij op de hoeve geen vrouw kon missen...en...

LOUIS : Hoe durft ze ! ...en ?

ANGELINE : Ja...

LOUIS : En...wat nog meer ?

ANGELINE : Dat ik volgende maand mijn biezen kon pakken !

LOUIS : Hoe ?

ANGELINE : Ze wou mij er volgende maand laten uitzetten. Maar volgens de notaris kan ze dat pas over drie maanden !

LOUIS : Als ik mijn zin krijg...dan...

ANGELINE : Je zin ?

LOUIS : Ja...als we drie maanden de tijd hebben, weet ik wel wat me te doen staat.

ANGELINE : Ga je Roza dwarszitten ?

LOUIS : Wees daar maar zeker van !

ANGELINE : Ik kan je geen ongelijk geven...Maar...Kan ik nu hier nog wel blijven ?

LOUIS : Hoe ?

ANGELINE : Wel ja...samen op de hoeve.

LOUIS : Wat bedoel je ? Jij bent hier nog drie maanden de boerin !

ANGELINE : Maar Roza beweerde...

LOUIS : (heftig) Roza ! Roza ! Ons Roza begint me zo stilaan de keel uit te hangen ! En wat wist ze nog meer ?

ANGELINE : Het is...nogal pijnlijk.

LOUIS : Wat zei ze dan ?

ANGELINE : Ze zei...ze zei...dat er in het dorp geroddeld wordt.

LOUIS : Geroddeld ?

ANGELINE : Over jou en mij.

LOUIS : WATBLIEFT ??!!

ANGELINE : Zo beweerde zij.

LOUIS : (heel boos) Ik ga haar halen ! Al moet ik ze tot hier sleuren.

Dat ze dat in mijn bijzijn nog eens herhaalt, als ze durft !

(Wil af)

ANGELINE : (Houdt hem tegen) Nee...Louis...nee, je zou het alleen maar erger maken !

LOUIS : Ik meen dat hier een paar zaken moeten rechtgezet worden !

ANGELINE : En denk je dat zij zou luisteren ? Integendeel, ze zou nog erger gaan roddelen !

LOUIS : Denk je dat zij...dat zij dat heeft rondverteld ?

ANGELINE : Ik ben er bijna zeker van. Om te krijgen wat ze wil, is zij tot alles in staat.

LOUIS : Wat zij wil ! Zij heeft niets te willen, het kreng !

ANGELINE : Maar, kan ik hier nu nog wel blijven ?

LOUIS : Je moet je van al dat geroddel niets aantrekken. Als je zou weggaan zou je hun roddels alleen maar bevestigen. Maar als er dan toch één moet gaan, dan zal ik het zijn !

ANGELINE : Nee ! Louis, nee ! Deze hoeve is altijd jouw thuis geweest. En bij Roza kun je blijven als...als knecht.

LOUIS : NOOIT !! Ik ga nog liever in de koolmijn werken. Maar Roza is hier nog geen bazin, en als het aan mij ligt, zal zij het nooit worden. Zij en die pantoffelheld van haar !

ANGELINE : Maar...

LOUIS : Luister, we hebben onszelf niets te verwijten. En daarbij, waar zou je naartoe gaan ?

ANGELINE : Naar ons Marie misschien ?

LOUIS : Jij bent hier nog drie maanden de boerin. Als je al zou weggaan, je weet, een hoeve zonder baas is als een schip zonder stuurman !

ANGELINE : Dus voorlopig blijft alles zoals het was ?

LOUIS : Zou dat niet het beste zijn ?

ANGELINE : Je hebt gelijk, we kunnen beter afwachten.

LOUIS : Natuurlijk, dan ga ik me nu omkleden en in de stal beginnen. Stuur Anna maar...En doe het maar kalmaan, we kunnen het best

alleen af. Jij hebt je part wel gehad vandaag. (af)

ANGELINE : (glimlacht even) Net Nele, de goedheid en de kalmte zelf. Maar maak ze niet boos, of er ontploft een vulkaan. (Kijkt uit het raam) Hoe mooi zijn de velden nu in de herfst met die nevelslierten die uit het van komen aangedreven, en de bomen met hun verkleurde bladeren. Gek...dat ik dat nu pas zie. Vroeger zou ik gaan uitrekenen hoeveel die velden volgend jaar zouden kunnen opbrengen. (even stilte) Almachtig, daar heb je de pastoor. Zou die nu al om zijn geld komen ? (Zenuwachtig schikt Angeline links en rechts nog wat. Raapt de scherven van de bloempot op. Er wordt geklopt.) Ja binnen.

PASTOOR : (op) Goedenavond.

ANGELINE : Goedenavond mijnheer pastoor.

PASTOOR : Is Louis er niet ?

ANGELINE : Jawel, op zijn kamer, of anders al in de stal. Ik zal hem even roepen.

PASTOOR : Wacht even, ik wilde jou ook spreken. Hoe staan de zaken ? Ik bedoel, kun je het redden in je eentje ?

ANGELINE : Een mens moet wel hé, mijnheer pastoor, en Louis is er toch ook nog.

PASTOOR : Heu, ja Louis...

ANGELINE : (driftig) Hebt u misschien ook al over ons horen roddelen ?

PASTOOR : Ik luister nooit naar roddel, dan zou ik mijn werk wel hebben in deze parochie. Wat ik bedoel is het volgende, kun jij hier op de hoeve blijven ? Ik heb vroeger nog rechten gestudeerd zie je. Misschien komt het je van pas ?

ANGELINE : U mijnheer pastoor ?

PASTOOR : Ja, ja, maar ik kon niet hard genoeg liegen, ha ha.

ANGELINE : (lacht even mee) En toen besloot u om ze dan maar te ver-
geven.

PASTOOR : Wat...heu...o ja...Maar nu even ernstig, ik kwam je waar-
schuwen.

ANGELINE : Ik vrees dat u te laat komt, mijnheer pastoor. Neles zuster is hier al geweest met de notaris.

PASTOOR : Die laat er ook geen gras over groeien...ho...he..pardon.

ANGELINE : Ik word er hier over drie maanden uitgezet.

PASTOOR : Ja...he...hoe zal ik het zeggen.

ANGELINE : Het verbaasde me dat ze tot na de begrafenis heeft gewacht.

PASTOOR : Ik vind het, hoe zal ik het zeggen...taktloos.

ANGELINE : Taktloos vind ik nog zacht uitgedrukt. Voor hetgeen ze me
in het gezicht slingerde in 't bijzijn van de notaris.

PASTOOR : Ja, het leven kan soms hard zijn voor een weduwe.

ANGELINE : (snel invallen) Zonder kinderen.

PASTOOR : Eh...he ja...

ANGELINE : Heel hard, mijnheer pastoor, dat kan ik u verzekeren.

PASTOOR : Als ik iets voor je kan doen ?

ANGELINE : Wel, ik sta over drie maanden op straat. Weet u misschien
een betrekking voor mij met kost en inwoon ?

PASTOOR : Maar hebben ze jou dan niets gelaten ?

ANGELINE : O...jawel, die villa aan de riel.

PASTOOR : Villa ??

ANGELINE : Dat krot bedoel ik, waarin Marius Vertand woont.

PASTOOR : Ha...ho...juist ja.

ANGELINE : Maar ik kan Marius met zijn vrouw en kinderen toch moeilijk
op straat zetten, niet ?

PASTOOR : Doe een ander niet...

ANGELINE : Wat ze uzelf aandoen.

PASTOOR : He...ja...dat is hier wel van toepassing. Maar...wacht eens,
de pastoor van (buurdorp noemen) vertelde me verleden week dat
hij een huishoudster zocht, ga daar eens kijken.

ANGELINE : (bitter) Van boerin tot meid.

PASTOOR : Iets anders weet ik op het moment niet.

LOUIS : (Op in blauwe werkkie) Dag mijnheer pastoor.

PASTOOR : Dag Louis, al terug aan het werk ?

LOUIS : De beesten moeten gevoerd en de koeien gemolken, wat er ook
gebeurd.

PASTOOR : Ja, dat zal wel. Maar ik kwam eens even horen of je volgende
week even tijd had ?

LOUIS : Is het weer grote kuis in de kerk ?

PASTOOR : Zoals ieder jaar voor allerheiligen. En je weet, die beelden
in de middenbeuk staan te hoog voor de vrouwen die de kerk
kuisen.

LOUIS : Volgende woensdag kom ik die afstoffen zoals ieder jaar.

PASTOOR : Dat is dan geregeld. Tot woensdag.

ANGELINE : Wilt u niets drinken ? Ho, wat ongastvrij van mij om daar
niet vroeger aan te denken.

PASTOOR : Gewoonlijk lust ik wel een slok, maar nu heb ik echt geen tijd. Ik hou dat wel te goed voor volgende keer.

ANGELINE : En de rekening ?

PASTOOR : O... Die stuur ik wel naar de erfgename. (af)

(Even stilte)

ANGELINE : En ik die dacht dat hij om zijn geld kwam.

LOUIS : Zo is onze pastoor niet. (bitter) Niet iedereen is zoals mijn familie. (Af, stal)

ANGELINE : (zucht) Nee, zo is niet iedereen.

ANNA : (Op, heeft schort aan, klaar voor het melken) 't Wordt fris buiten.

(Angeline geeft geen antwoord. Anna bekijkt haar verbaast)

...Moet de bonte ook gemolken worden vanavond ?

ANGELINE : (Geeft weer geen antwoord)

ANNA : Wat is er boerin ?

ANGELINE : He...zei je wat ?

ANNA : Of de bonte vanavond ook...

ANGELINE : (bitter) Je doet maar.

ANNA : Jaaaar, de bonte is zo woest, ik durf er bijna niet aan te komen.

ANGELINE : Laat Louis je dan helpen.

ANNA : Kom jij...

ANGELINE : (uitvliegend) En anders vraag je het maar aan Roza.

ANNA : Aan...aan...wie ?

ANGELINE : (Meer tot zichzelf dan tot Anna) Diegene die me er hier uitschopt. Maar ik zal me niet laten pesten, niet door Roza, niet door haar broers, door niemand. En voor ik ga zal ik hen nog wel eens goed de waarheid zeggen.

ANNA : Dan..he...dan ga ik maar melken. (gehaast af)

ANGELINE : Ja ga maar. Loop maar weg, loop allemaal weg. (praat verder in zichzelf) Nee, ik laat me niet meer pesten...En wat zei Louis ook al weer... Als er drie maanden moet gewacht worden weet ik wat me te doen staat. En ik zal achter hem staan.

(Ze begint de tafel te dekken voor het avondeten. Ze zet de tassen en het gerei, met een bonk op tafel) O...ja, met elke frank die ik bezit zal ik hem helpen. (Gerammel aan de buitendeur) Wat is dat ? (Gaat verder met haar werk, weer gerammel, kijkt in de deuropening) Ha, jij bent het.

DJOBBER : (Op. Leurder in garen en allerhande kleinspul)

Dag bazin.

ANGELINE : Djobber, jij komt net op een slecht moment. En ik heb niets nodig.

DJOBBER : (Kijkt begerig naar de tafel) Slecht moment ? Dat weet ik nog zo zeker niet.

ANGELINE : Ja, ja. Jij hoopt zeker van uitgenodigd te worden, hé.

DJOBBER : Misschien, een mens weet waar hij welkom is.

ANGELINE : O...en daarom kom jij altijd rond etenstijd. Wel, zo welkom ben je niet.

DJOBBER : Mijn beer gromt anders geweldig.

ANGELINE : Uw beer ?

DJOBBER : Ja...mijn maag gromt van de honger, hoor je het niet ?

ANGELINE : Ik heb het nog nooit anders geweten. Enfin, voor de laatste keer mag je weer eens aanschuiven.

(Djobber schuift dadelijk aan tafel.)

ANGELINE : Manieren hebben ze jou ook nooit geleerd, zeker ?

DJOBBER : (zacht) Jawel, mijn moeder vroeger. (Dan bitter) Maar ik ben er nooit ver mee geraakt.

ANGELINE : Zo te zien niet, nee. Maar je zal toch moeten wachten tot ze gedaan hebben in de stal.

DJOBBER : Het is anders van gisteren geleden dat ik nog fatsoenlijk gegeten heb.

ANGELINE : Gaat je commerce zo slecht tegenwoordig ?

DJOBBER : Ja, zo slecht heb ik het nog nooit meegemaakt.

ANGELINE : Lieg je nu niet een beetje ?

DJOBBER : Nee, bazin, nee, maar die grootwarenhuizen, hé.

ANGELINE : Grootwarenhuizen zeg je ?

DJOBBER : Wel, die dorpswinkeltjes van vroeger: wat die niet hadden, had den Djobber op zijn karreke wel bij. Maar nu gaan ze naar de stad: die grootwarenhuizen hebben alles, tot zelfs het kleinste speldje.

ANGELINE : Ja, en veel goedkoper ook.

DJOBBER : En de service, bazin, de service ! Djobber brengt alles bij u thuis.

ANGELINE : Maar als ik morgen een speld nodig heb, kan ik toch moeilijk drie maanden wachten, tot jij weer eens langskomt.

DOBBER : Zolang blijf ik nooit weg, of het zou moeten zijn dat ik wat